

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	AF015 Гроші та кредит / Money and Credit
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фахова передвища освіта
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Семестр	5 семестр (9 клас)
Кафедра / циклова комісія	Кафедра економіки, управління та адміністрування
Курс	3 курс (9 клас), 2 курс
Анотація курсу	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Гроші та кредит» є система грошово-кредитних відносин у суспільстві та закономірності її розвитку і функціонування. Метою викладання навчальної дисципліни «Гроші та кредит» є формулювання у студентів економічного мислення, наукового розуміння історії становлення та стану сучасної системи грошово-кредитних відносин. У результаті вивчення курсу студенти повинні отримати систему знань про дію об'єктивних законів грошового обороту, про мету, завдання і методи державного регулювання сфери грошово-кредитних відносин. Основне завдання вивчення дисципліни полягає в теоретичній і практичній підготовці студентів з питань, які вирішують відповідні державні установи при регулюванні грошового обороту і кредитних відносин.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=126
Мова викладання	українська

Лектор курсу	Шільвінська Ольга Леонардівна, старший викладач канали комунікації: СНД «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: Sh.olga1976@ukr.net
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/moop_f.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 05. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	СК 01. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування; СК 03. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної та світової фінансових систем та їх структури СК 04. Розуміння принципів організації фінансових відносин СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Перелік програмних результатів навчання	РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. РН 04. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем. РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань

	РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності; РН 09. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності. РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 22 Кількість практичних занять – 23 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 75 Форма підсумкового контролю – залік
Методи навчання	Словесні (самостійна робота з джерелами інформації, інформаційна, лекція) Наочні (презентація) Практичні (практична робота, тестування) Інтерактивні (кейс-метод, проведення майстер-класів, практичні тренінги)
Зміст дисципліни	
Тема 1. Сутність та функції грошей	Виникнення грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Еволюція форм грошей і грошових відносин. Функції грошей: міра вартості; засіб обороту; засіб платежу; засіб нагромадження; світові гроші. Зміна економічної ролі золота. Виникнення і розвиток сучасних грошей. Кредитна природа сучасних грошей.
Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує	Зміст поняття грошовий оборот. Структура грошового обороту. Зв'язок грошового обороту із системою ринкових відносин. Основні ринки, що обслуговуються грошовим оборотом. Грошові потоки: класифікація і механізм балансування. Швидкість обороту грошей і

	фактори, що її визначають. Банківський мультиплікатор. Модель пропозиції грошей.
Тема 3. Грошовий ринок	Поняття і функції фінансового ринку. Основні групи учасників фінансового ринку. Вартість грошей. Номінальна та реальна ставки відсотка і співвідношення між ними. Складові фінансового ринку. Характеристика основних інструментів ринку позичкових капіталів, ринку цінних паперів та валютного ринку. Поняття, призначення і елементи грошової системи.
Тема 4. Грошові системи	Сутність грошової системи. Призначення та структура грошової системи. Характеристика елементів грошової системи. Види грошових систем та їх еволюція. Створення і розвиток грошової системи України: передумови та необхідність. Особливості процесу запровадження національної валюти в Україні.
Тема 5. Інфляція та грошові реформи	Інфляція: сутність та особливості трактування. Види інфляції. Форми прояву інфляції. Вимірювання інфляції: сутність та індекси. Класифікація видів інфляції. Антиінфляційна політика: сутність та види. Особливості інфляції в Україні: специфічні риси та характеристика. Грошові реформи: сутність та класифікація. Особливості проведення грошової реформи в Україні.
Тема 6. Валютний ринок і валютні системи	Поняття та види валютної системи. Сучасна світова валютна система і її інститути. Поняття валюти та валютного курсу. Функції валютного курсу. Види і конвертованість валюти. Валютний ринок. Поняття і види валютних операцій. Валютне регулювання і валютний контроль. Механізми регулювання валютного курсу.
Тема 7. Необхідність і сутність кредиту	Сутність і функції кредиту. Принципи кредитування. Класифікація кредиту. Форми і види кредиту. Види процента. Облікова ставка процента як інструмент регулювання стану фінансового ринку.
Тема 8. Фінансові посередники на грошовому ринку	Сутність, призначення та види фінансового посередництва. Банки як провідні суб'єкти фінансового посередництва. Небанківські фінансово-кредитні установи. Функції банків.

	Характеристика, функції та види спеціалізованих кредитно-фінансових установ.
Тема 9. Центральні банки та грошово-кредитна політика	Виникнення банків та їх економічна сутність. Центральний банк і його роль в економіці. Функції Центрального банку і його повноваження. Сутність, походження і види комерційних банків. Проблема стійкості банківської системи. Склад парабанківської системи.
Тема 10. Комерційні банки	Призначення комерційних банків в умовах ринкових відносин. Активні та пасивні операції банків. Розрахунково-касове обслуговування і операції банків з векселями. Кредитні послуги банків як вид банківських послуг. Характеристика депозитних, депозитарних, інвестиційних, консультаційних та інших послуг банків.
Тема 11. Міжнародні фінансово-кредитні установи	Створення міжнародних і регіональних валютно-кредитних установ. МВФ (Міжнародний валютний фонд): цілі створення та характеристика діяльності. Світовий банк і його складові: Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Міжнародна асоціація розвитку (МАР), Міжнародна фінансова корпорація (МФК), Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ), Міжнародний центр урегулювання спірних питань щодо інвестицій (МЦУСП). Співробітництво Світового банку з Україною.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
---------------------------------	--

Система оцінювання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/семестровий контроль, проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
М.к.р. 1, м.к.р. 2	20
Практичні завдання (6 тем)	30
Тестування (4 теми)	20
Індивідуальна робота: -реферат, тези, доповідь -презентація -практична робота	10 5 15
Всього	100

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Дзюблюк О. В. Основні тенденції і перспективи готівкового грошового обігу в епоху цифровізації економіки і банківської справи. Банківська справа. 2021. № 2. С. 3–27.
2. Заволока Ю., Кузьменко О. Робота банківської системи та валютного ринку в умовах війни. Економіка та суспільство. 2023. № 50. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2346>
3. Зянько В. В. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навчальний посібник / В. Зянько, І. Єпіфанова, Д. Мельничук; Вінниц. нац. техн. ун-т. – Вінниця: ВНТУ, 2021. – 105 с.
4. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. – 332 с.
5. Коць О. О., Ільчук П. Г. Монетарна політика : навчальний посібник. – Львів : Новий Світ, 2021. – 164 с.
6. Манжура О. В., Краус К. М., Краус Н. М. Інструменти та механізми регулювання валютного ринку в умовах інституційних змін у національній економіці. Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій. 2022. № 10. С. 4–18. DOI: <http://doi.org/10.32750/2022-0201>
7. Монетарні важелі стимулювання розвитку економіки України: глобальні виміри та національні інтереси : монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Дзюблюка. – Тернопіль : Осадца Ю. В., 2021. – 300 с.
8. Синенко В. М. Особливості функціонування валютного ринку України в умовах економічної невизначеності. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, 2024. № 32(60). С. 109–114. DOI: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-32\(60\)-109-114](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2024-32(60)-109-114)
9. Стеценко С.П. Гроші та кредит : навчальний посібник / С. П. Стеценко та ін. – Київ : КНУБА, 2024. – 228 с.
10. Суздальєва О. Гроші та кредит: електронний навчальний посібник. Київ: МДУ, 2024. URL: https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6038/2/suzdaleva_groshi_t_a_kredit.pdf
10. Харабара, В. М., Грешко, Р. І. Особливості функціонування валютного ринку України у сучасних умовах. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 19. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.19.114>
11. Холодна, Ю. Валютне регулювання в Україні: сучасні тенденції та перспективи. Економіка та суспільство. 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-130>

Нормативно-правові документи

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#top>
3. Про заставу: Закон України від 02.10.1992 р. № 2654-XII зі змінами. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>
4. Про фінансовий лізинг : Закон України від 04.02.2021 р. № 1201-IX. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1201-20#top>
5. Про споживче кредитування : Закон України від 15.11.2016 р. № 1734-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#top>
6. Про іпотеку : Закон України від 05.06.2003 р. № 898-IV. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15#top>
7. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#top>
8. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
9. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679–XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>
10. Положення про проведення Національним банком України операцій з купівлі-продажу іноземної валюти на умовах «своп»: затв. Постановою Правління НБУ від 31.03 2016 р. № 222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0222500-16#Text>
11. Положення про процентну політику Національного банку України: затв. постановою Правління НБУ 21.04.2016 р. № 277 (у редакції постанови Правління НБУ 26.08.2021 р. № 90). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0277500-16#Text>
12. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#top>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] /Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету міністрів України [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] /Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України: URL:<https://www.minfin.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Національного банку України: URL:<https://bank.gov.ua>